NAM THỨ MƯỜI HAI SỐ THỨ 2292 MỖI SỐ: 0$03 NGÀY THỨ NĂM 6 NOVEMBRE 1924

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DEPOT LEGAL INDOCHINE No 2926

	HANOI						
	Ville de Hanoi, Province de Hanoi, Bắc-kỳ, Cochinchine, Cambodge, Laos	Ville de Haiphong, Province de Kiến-an, Quảng-yên, Hải-ninh	Ville de Tourane, Province de Quảng-nam	Ville de Saigon, Province de Bà-rịa, Thủ-dầu-một, Tây-ninh, Gia-định, Chợ-lớn, Tân-an, Mỹ-tho, Bến-tre, Vĩnh-long, Trà-vinh, Sa-đéc, Long-xuyên, Châu-đốc, Hà-tiên, Rạch-giá, Bạc-liêu, Cần-thơ, Sóc-trăng	Ville de Pnom-penh, Province de Kompong-cham, Prey-veng, Svay-rieng, Takeo, Kompong-speu, Kandal, Kompong-chhnang, Pursat, Battambang, Kompong-thom, Siemréap, Kratié, Stung-treng	Ville de Vientiane, Province de Thakhek, Savannakhet, Pakse, Attopeu, Cammon, Xieng-khouang, Luang-prabang, Sam-neua, Phong-saly	Nam-kỳ, Trung-kỳ, Bắc-kỳ, Cao-miên, Lào, Pháp, Algérie
Một năm. .	6$00	6$90	6$30	6$30	6$60	12$00	
Các làng và Các công-sở	»	8.00	8.00	8.00	9.00	»	
Sáu tháng. .	3.00	3.50	3.20	3.20	3.30	6.00	
Ba tháng. .	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00	
Một tháng. .	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00	

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres adressées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur: P. H. SOANEN
Directeur: NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef: PHẠM HỮU LỤC
Administrateur gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬT

Adresse télégraphique
TRUNG BẮC TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

ANNONCES
Décomptées à raison de 0 fr. 25 le millimètre de hauteur, sur 0 m. 065 de large.
Une seule insertion. . . . 0$30 le cm.
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . 0$03 le cm.
Réclame dans la 1re page. . . . 2$00 le cm.
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le cm.
On traite à forfait pour les contrats importants.

Các thầy giáo sơ-đẳng sau này

Điều cần-thiết ở trong việc giáo-dục, nhất là sách học, hai là thầy dạy, sách cũ hay thì việc học mới không sai lầm, thầy có giỏi thì việc học mới mau tấn tới, hai điều ấy không nên thiên bỏ, không nói thì ai cũng đã hiểu cả rồi. Mới đây chánh-phủ đã chuẩn-y lời thỉnh-cầu của nghị-viên hội-đồng tư-vấn Bắc-kỳ, sửa đổi lại nền Sơ-học từ lớp đồng-ấu đến lớp sơ-đẳng, ngoài các bài dạy Pháp-văn bằng chữ Pháp thì các bài dạy về thường-thức phổ thông dùng chữ quốc-ngữ cả, học-trò phải có bằng sơ-học yếu-lược, rồi mới thi bằng Sơ đẳng Pháp-Việt được. Đó là một cái phép tốt, một cái ý hay để khuyến khích việc học ở chốn thôn quê và giúp cho cái học phổ-thông có phần dễ-dãi hơn trước. Việc biên tập các sách giáo-khoa bằng quốc-ngữ thì chánh-phủ đã trù-liệu đến rồi, còn việc rèn tập thầy giáo, chắc là chánh-phủ cũng thư-dệ cứ-hành, cho việc giáo-dục sau này được hoàn-thiện.

Việc rèn tập thầy giáo, là việc rất trọng ở trong việc giáo-dục, chánh-phủ vẫn rất là lưu tâm, nào là trường nam sư-phạm, trường nữ sư-phạm, trường cao-đẳng sư-phạm, đều có chuyên trường, có chuyên khoa, để rèn đúc lấy người có đủ tư-cách giúp việc trong giáo giới. Xưa nay trong các trường ấy tuy cũng vẫn có giờ học quốc-ngữ, vẫn có thầy dạy quốc-ngữ, nhưng ai cũng cho rằng môn ấy là không quan-hệ, học-trò chỉ học chiếu lệ cho qua chuyện, thầy giáo cũng chỉ dạy qua loa cho hết giờ, cùng với môn học chữ nho, cũng đều là chênh mảng, vì thế, tuy có giờ học, có thầy dạy mà những học-sinh tốt nghiệp ở các trường ấy — tức là các thầy giáo các trường sơ-học — phần nhiều quốc-văn cũng chẳng thông thạo được là bao.

Bây giờ phép học sửa đổi, hết thảy các môn học về thường-thức phổ-thông phải dạy bằng chữ quốc-ngữ cả, chữ quốc-ngữ đã chiếm một cái địa-vị quan yếu ở trong nền sơ-đẳng giáo-dục sau này. Xưa kia chữ quốc-ngữ chỉ dạy có một ít, thì thầy dạy đủ giỏi hay dở thế nào cũng xong việc, bây giờ các môn học đều dạy bằng quốc-ngữ, rồi dạy sách vở sẽ cũng biên tập bằng quốc-ngữ thì thầy dạy cũng phải chọn người xứng đáng, tất nam âm có thông thạo, quốc-văn có am thục, biết cách giảng giải dẫn dụ, thì mới đủ tư-cách làm thầy. Huống chi các lớp sơ-học toàn là trẻ con, trí não hãy còn non, kiến-văn hãy còn hẹp, tuy là tiếng mẹ đẻ, mà nói cũng chưa đủ, biết cũng chưa thấu, cách dạy dỗ vì với người lớn lại có phần khó hơn. Nếu người dạy lại không tập rèn sẵn, không biết cách dẫn dụ cho rõ ràng, thì trẻ con chưa chắc đã để hiểu dễ thông, mà sự tấn-tới có lẽ cũng chậm-trễ.

Có người nói rằng quốc-ngữ là tiếng sẵn mẹ đẻ của mình, ai nói chẳng được, ai nghe chẳng hiểu, bây giờ dạy bằng chữ quốc-ngữ, thì miễn là chương-trình xếp đặt cho khéo, sách vở biên chép cho hay, các thầy giáo đã rặt là người học-thức, lại làm việc giáo-dục đã lâu, chỉ việc lấy bài trong sách, theo chương-trình mà dạy học trò, cần gì mà phải rèn tập trước. Không phải thế đâu, quốc-ngữ tuy là tiếng mẹ đẻ của mình, ai cũng nói quen từ bé, nhưng xưa nay chỉ dùng để nói chuyện và biên chép giấy má tầm-thường, sách vở chưa có, văn pháp cũng không, chưa từng rèn đúc, chưa từng đẽo gọt, chưa chắc ai cũng thông thạo quốc-âm, huống chi giáo dục là một việc khó, giáo-dục trẻ con lại càng khó, nếu không rèn tập trước, thì có phải ai cũng đủ tư-cách làm thầy giáo dạy quốc-ngữ được đâu. Ta cứ xem ngay người Nam ta nói tiếng Nam ta, không chỉ là những người ít học, nói năng không được lịch-sự, thư từ không được chảy chuốt, ngay những người thông Pháp-học hay là thông Hán học, mà dùng tiếng Nam cũng quê mùa, cũng vụng về, tỏ ý tưởng bằng chữ tây hay là chữ nho, lại có phần rõ ràng và dễ-dãi hơn bằng chữ quốc-ngữ; thế mà bảo rằng các thầy giáo bây giờ, ai cũng nói thạo tiếng Nam, ai cũng giỏi văn quốc-ngữ đủ tư-cách làm thầy dạy quốc-văn cả, không cần phải rèn tập trước, thì cũng có lẽ sai lắm.

Vả lại bây giờ quốc văn đương buổi chấn-hưng, người Nam đương khuynh-hướng về văn chương quốc-ngữ, ai cũng một lòng so-ước, mong cho quốc-văn có ngày thành lập. Việc sửa đổi nền sơ-học chính là thích hợp thời thế mà thỏa lòng khuynh-hướng của quốc-nhân, sự dạy các môn học bằng quốc-ngữ ở trong các trường sơ-học bây giờ, không những là cái lợi-khí về việc học phổ-thông mà lại là một cái dịp tốt để người mình luyện tập văn-chương mình nữa. Các thầy giáo ở các lớp sơ-học bây giờ, không phải chỉ biết đọc biết viết chữ quốc-ngữ, để dạy học-trò các môn học mà cách đàm luận, lối văn-chương, cũng có thể nhân đó mà luyện tập cho con trẻ dần dần. Nếu các thầy giáo có nhiều người am hiểu tiếng Nam, tinh thâm lối văn quốc-ngữ, thì chẳng là giúp cho quốc-văn mình thành lập rất chóng ư?

Vậy sửa đổi chương-trình bậc sơ-học, mà muốn cho việc giáo-dục được hoàn toàn, thì việc rèn tập thầy giáo, cần thiết cũng chẳng kém gì việc biên tập các sách giáo khoa. Chắc rằng chánh-phủ sẽ xét thấu cái tình hình ấy, mà nghĩ cách rèn tập thầy giáo, hoặc là ở trường Nam sư-phạm và Nữ sư-phạm, sẽ thêm giờ học quốc-văn, mà bài quốc-văn lúc thi tốt-nghiệp cho được điểm số cũng như các bài Pháp văn, như lời nghị-viên tư-vấn Bắc-kỳ đã thỉnh cầu khóa trước, làm như thế thì mới có nhiều thầy giáo thông chữ quốc-ngữ mà sự giáo-dục sơ-đẳng tấn tới mới mau. Mong lắm!

H. T. B.

BAY BẰNG MÁY BAY KHÔNG DÙNG ĐỘNG-CƠ

Ngày 29 Août, ở Saint Remy xứ Provence ở trường bay Alpilles, trung-úy Thorel nhân cơn gió bắc thổi mạnh, hăm máy phát động lại, mà lượn trên không được 9 giờ 4 phút.

Năm ngoái phi tướng Maneyrol hãm máy phát động bay được 8 giờ 4 phút là lâu nhất xưa nay. Nay phi-tướng bay được cuộc bay này, lại chứng minh rằng hãm máy phát động, mà bay được lâu chóng chán gì chỉ là nhờ về cái sức gió thổi lâu hay chóng, và cái nghị-lực của phi-hành gia nhiều hay ít vậy.

Âu-châu điện-tín

HAVAS

Paris, ngày 27 và 28 Octobre 1924

Nước Anh với nước Nga

Tin Moscou. — Quán-phủ Xô-viết nói rằng các giấy má về việc cổ đông chủ nghĩa cộng-sản ở nước Anh là giấy má giả mạo, chứ không phải là của người nước Nga. Chánh-phủ Nga yêu cầu chánh-phủ Anh phải xét lỗi, trừng phạt những kẻ làm giả mạo, và tra xét việc ấy một cách công bằng.

Tại hội Vạn-quốc

Tin Bruxelles. — Hội-đồng quản-trị hội Vạn-quốc xét cái vấn-đề Mossoul, và việc người Hy-lạp bị bắt ở Constantinople.

Nước Pháp với nước Nga

Chiều hôm nay chánh-phủ Pháp sẽ tuyên-bố việc công-nhận chánh-phủ Xô-viết.

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 5 Novembre 1924

Nước Nga với nước Pháp

Quan Herriot và quan Rakowski đã giải-quyết xong cái vấn-đề hai nước Pháp Nga lập lại cuộc giao-thông như cũ.

M. Jean Hachette được công-nhận làm đại-sứ nước Pháp ở Moscou.

M. Krassine được công-nhận làm đại-sứ nước Nga ở Paris.

Hoàng-thân Purachatra ở Pháp

Hoàng-thân Purachatra, bào-đệ hoàng-đế Xiêm-la tới cõi Azur.

Quan Coolidge trúng cử tổng thống

Quan Coolidge trúng cử tổng thống. Đại tướng Dawes trúng cử phó tổng thống.

Quan Coolidge đã thắng tất cả các châu về miền trung-tây, và ở mấy châu về miền cực tây.

Quan Dawes đã thắng ở miền nam.

Một vị nữ thẩm-phán

Mme A Ferguson ứng cử thẩm-phán ở châu Texas được trúng cử.

Hội-tam-K. tuyên-bố được thắng thế cả.

Tòa nội-các Macdonald từ chức ngày hôm qua.

Quan Baldwin nhận lời lập tòa nội-các.

Ngày 7 novembre sẽ tuyên-bố danh sách các quan thượng-thư mới.

Cái nạn đình công ở Úc đại-lợi

Tháp-tuyên ở các hải-cảng Úc đại-lợi đều đình-công, chỉ trừ thợ ở Victoria là không ra thôi.

MỘT CUỘC TIỄU KHIỂN BẰNG VÔ-TUYẾN-ĐIỆN-THOẠI

Ngày 3 octobre mới đây người Anh có đặt một cuộc tiểu-khiển bằng vô-tuyến-điện-thoại cũng kỳ, là một cuộc vô-tuyến-điện-thoại chỉ nghe thấy toàn những tiếng giống vật cả.

Cứ như chương-trình đăng ở các báo, thì trước tiên có lừa kêu, rồi đến các loài chim hót, sau nữa đến giống côn trùng xôn xao, sau cùng đến một giống vật ở Bắc-băng-dương gầm.

Tin Trung-hoa

(Điện-báo Havas)

Ngày 28 Octobre

Một tin về Ngô-Bội-Phu

Tin hiền-tán. — Ngô-bội-Phu lập lại đại bản doanh, tụ tập quân lính mãi đến chỗ gần Hankéou từ Thiên-ấn đến Bắc-kinh.

Tiêu-diệu-Nam (đốc quân Hồ-bắc) cử thủ-lĩnh đi đánh Trương Tác-Lâm.

Hiện liệt-cường đã liệu cách phòng bị.

(Điện báo Reuter)

Sự hành-động của Đoàn-kỳ-Thụy

Hương-cảng, 27 octobre. Hiện Đoàn-kỳ-Thụy đã tới Bắc-kinh. Hôm 25 octobre vừa rồi đến tại Bắc-uyển cùng Phùng-ngọc-Tường và các yếu-nhân thương nghị các việc quân quốc. Cái địa-vị tổng-thống sẽ về tay Đoàn chứ không còn ai tranh nữa. Những về cái thực lực đáng phái của Đoàn thì xem ra cũng không được mạnh cho lắm. Lưu-Vĩnh-Tường ở Chiết-giang đã thất bại rồi, chỉ còn có Mã-Lương ở Sơn-đông, Trương-văn-Sinh ở An-huy mà thôi, song ở An-huy lại có Mi-liên-Giáp không phải là đảng phái của Đoàn. Đoàn chỉ toàn cậy cái sức tôn phù của Phùng-ngọc-Tường và Trương-tác-Lâm mà quyết ra nhận lấy cái địa-vị ấy.

Đoàn định đợi cuộc liên tỉnh hội-nghị, lấy cái phương-pháp liên-tỉnh tự-trị làm cái yếu quyết cải-tạo dân quốc, thì đã được các yếu-nhân biểu-đồng-tình.

MỘT CÂU CHUYỆN VỀ VIỆC HẠN CHẾ DI DÂN Ở HOA-KỲ

Chánh-phủ Hoa-kỳ thi-hành bản-luật hạn chế di-dân một cách rất nghiêm. Người ta kể chuyện một người dân cư đây ở New-York đã lâu năm, mấy tháng trước đây có mang được ba tháng thì trở về Pháp có việc. Đến cuối tháng tháng septembre mới rồi người ấy sinh-sản xong, lại sang Hoa-kỳ, và đem cả con đi. Tới nơi, các quan-chức Hoa-kỳ chỉ cho người mẹ vào thôi, vì người mẹ vốn trước đây vẫn ở Hoa-kỳ, còn đứa bé thì không được vào, vì cái hậu số di-dân về năm nay đã mãn mất rồi, không được vào nữa, thành-thể hai mẹ con người ấy lại phải trở lại nước Pháp.

LÀM THẾ NÀO BIẾT MỘT CÁI PHÒNG Ẩ M HAY KHÔNG?

Thoạt trông một cái phòng, thường có thể biết là ẩm hay không được. Chân tường không có nước chảy, không có nấm mốc, cũng không có là phòng không ẩm thấp.

Muốn xét việc ấy cũng không khó. Lấy một kilo vôi tươi để trong phòng rồi đóng kín cả các cửa lại. Hai mươi bốn giờ sau, mở cửa ra lấy vôi cân lại xem, nếu nặng vôi thấy nặng hơn quá 10 grammes nghĩa là nặng quá cái số một phần trăm thì biết là buồng ẩm không ở được.

VIỆC TRỪ BỆNH LAO BẰNG ÁNH SÁNG MẶT GIỜI Ở NƯỚC Ý

Ở Sortonnaggiore, gần Ferrare, người Ý có đặt các trại riêng gọi là nơi trị bệnh bằng mặt giời, để riêng cho con trẻ nhà nghèo, mắc bệnh huyết suy và nghỉ rằng mắc bệnh lao đến ở. Trong hai tháng nong nả, là tháng Juillet và tháng Août, đem con trẻ đến đấy ở.

Trẻ con đến đây chỉ bận một cái quần ngắn, và đội một cái mũ lắm để cho ánh sáng mặt giời chiếu được vào thân thể; áo ngắn, tất rửa, lúc nào cũng ở chỗ lộ thiên.

Ngoài việc tạo luyện thân thể, cũng có mở mang trí não một cách hoạt động, như đem cảnh đi sâu bắn, bắt cá, bắt bướm bướm, để xem xét các giống chim chóc nhảy lội nào, nói các giống côn trùng. Lại có các bà giáo kể truyện sử ký hoặc các truyện phiêu-lưu cho các nghe. Trẻ con ở đấy được hai tháng, thường thấy đỏ da thắm thịt, số cân nặng hơn được tới 3 kilos, và sức khỏe hồi trước nhiều lắm.

HẢI ĐÀM

Một tháng đôi kỳ

Ông S. với ông T. vốn là hai tay xơi cơm dẻo nặng. Một hôm ông S. hỏi ông T. rằng:

— Bộ này sao không thấy lại chơi? hay là bỏ rồi?

— Bỏ thì chưa bỏ hẳn, nhưng tôi định bỏ đến.

— Thế ông làm mỗi tháng mấy kỳ?

— Hai kỳ thôi, mà mỗi kỳ có nửa tháng!..

X. L. Vientiane

CÁCH SINH HOẠT CỦA SAN HÔ

Bác-sĩ T. W. Vaughan ở Hoa-kỳ có khảo nghiệm về vị ăn uống và cách sinh hoạt của giống san-hô tại ortugas trong vịnh Mexique.

Nhiều người tưởng san-hô là một giống vật. Một cây san-hô tức là nhiều con vật họp với nhau, mà ngoài có một cái vỏ giống loài cây bao-bọc lấy. Bác-sĩ nói san-hô chỉ ăn thịt giống vật. Lấy một miếng thịt cua, hay thịt cá để gần đầu một cành san-hô, tức thì trong cành tuôn tay san-hô lại ra, rồi con nọ xúc đồng đến con kia, mà bao nhiêu san-hô đều nổ ra ngoài vỏ, trông như một bông hoa vậy. Tay san-hô quấp lấy mồi, rồi đưa vào miệng mà ăn. Ngoài da san-hô lại phát tiết một thứ nhựa, các cuống mà san-hô ăn được, đến gần thường bị dính lại, thì có tua nhỏ ở thân thể đưa dần chất ấy ra kỳ lại miệng. Bác-sĩ đã thử đưa các chất khác nhân thử xem san-hô có ăn không. Nếu bác-sĩ đưa một miếng vỏ loài cây bé, và một miếng thịt cua, thì bao giờ san-hô cũng ăn thịt cua, chứ miếng vỏ loài cây nó không ăn bao giờ. Hễ san-hô no rồi, thì tay quắp lại, bấy giờ cho nó ăn, thì tua nó ẩn đi.

Bác-sĩ lại nghiệm ra rằng san-hô ở bể Antilles phải ăn ngày mới lớn được. Có thứ phải sống từ 6.532 đến 7.620 năm, mới lớn được thành một tầng dày 45 m. có giống lớn chóng, cũng phải đến 1.360 năm. Giống san-hô ở Thái-bình-dương chỉ 1.000 năm cũng lớn được như thế.

LỜI ĐÀN BÀ

Người đàn-bà muốn giữ quyền lợi cho mình phải nên có mười điều:

1·) Sửa mình cho ngay thẳng trong sạch.

2·) Tính cần-kiệm siêng năng làm công việc; chớ nên tiêu phí những sự vô-ích.

3·) Đối với chồng: phải trọng nể nhau, đừng lấy tình thương yêu mà đem lòng lơi-dê, thường thường cứ coi nhau như một bậc khách qui, mặt mũi lười cười mà chớ nên đón-cợt như phường bỏn phấn gió trăng, nết na ta-nhũn mà không ai dám phạm điều vô-lễ đến mình; mình phải giữ đạo làm chồng, hết lòng bết sức lo lắng công việc trong gia-đình, làm sao cho người ta chịu công-nhận cái phận-sự-trọng như trông cây ở mình.

4·) Tình gia-tộc đó, với cha mẹ chồng, anh em họ nàng nhà chồng, phải coi như anh em cha mẹ họ hàng nhà mình, cứ có thấy người nghèo kẻ khó, ai ốm thời mình mà khinh-bỉ, nay là quê mùa dốt nát mà mình lòng rẻ-rúng thì người yêu của mình cũng khe chịu thay.

5·) Biết cách nuôi con: sinh con là nhờ lẽ tự-nhiên của tạo-hóa, không tự sức mình ưng muốn mà đặng, duy cái công nuôi dạy mới thật ở mình ưng muốn làm sao thì đặng làm vậy: cách nuôi trẻ con, giữ-gìn các ăn uống, khi đau đớn, khôn lớn khuyên bảo học hành, luyện tập tinh tình, gây dựng nên nói giống tốt lành, thay đổi một phần trọng-yếu cho người đàn-ông.

6·) Tính kín đáo, ngăn nắp, người đàn bà dâu giàu sang đến bực nào, mà tính không kín đáo để người ngoài khuy-du vào việc nhà, tất sinh lời đem pha chế cười, vợ chồng giận dữ nhau, anh em chồng bàng nhau, gia-đình xáo trộn bởi đó mà ra: còn không ngăn-nắp, tại mất trật-tự đi, việc trước cứa làm lại làm việc sau, kẻ sơ coi làm thường, mỗi việc đều có nhũng tay vào, mà mất còn không biết.

7·) Đối với kẻ nầu người ở trong nhà, bọn ấy là giúp việc cho mình nên niềm công lao khiến trọng, chớ nhất thật coi giỏi cũng như tôi, hay cũng như dở, mà thất nhơn tâm.

8·) Nghề-nghiệp người ta ở đời có nghề-nghiệp mới có giá-trị, không hạn người gì, cốt để mà tự-lực lấy thân mình, phòng khi lỡ bước sa chân, khỏi mất cái thể con người.

9·) Đối với bạn bè, phải thành tín, làm người ai cũng có bạn, song phải lựa chọn bạn hiền mà chơi, kẻo nên gần mực thì đen, há chẳng quan-hệ lắm sao.

10·) Tài tích-súc, đã bà với con gái ra làm công việc tuy không bằng đàn ông con trai mạnh dạn hơn, nhưng về phần vén khéo nhen nhóm lòng ly, từng bảo, lại kỹ-càng tính-toán có xấp bội, bởi thế mới biết cái thiện-chức đã phân chia rành rạnh, coi như gia-đình nào hưng-vượng, thực không lợi tay người đàn bà, vậy nên người đàn bà cần phải có tài tích-súc. Người đàn bà mà trái cái luật ấy, làm sai bổn phận, sẽ phải phạt mất quyền-lợi ngay.

Đạm-phương nữ-sử.

SỐ Ô-TÔ Ở NƯỚC PHÁP

Mỗi năm sở coi về thuế ngoại ngạch có soạn bảng tổng-kê các số ô-tô ở nước Pháp.

Theo như biểu tổng-kê ấy, thì trong năm 1923 số ô-tô, và ca-mi-ông ở nước Pháp cộng là 445.000 cái.

Trong năm 1922, số ấy là 360.937 và trong năm 1921, là 287.182.

Về năm 1924 này, số ấy có lẽ tăng lên đến 500.000.

Tin Saigon

Ngày lễ mồ

Ngày 1er novembre quan Thống-đốc Nam-kỳ có đặt hai vòng hoa trên các mồ già dụng lại công-trường Joffre có đủ các quan văn-võ đến dự lễ. (Rồi ngài lại càng với các quan đặt vòng hoa tại trước đài kỷ niệm ông Garnier, ông Doudart de Lagrée, quan Toàn quyền Bonhenre ở Chi-nơa, (đường Tây-ninh) và quan thủy quân Lareyniere.

Ngày 3 novembre hồi 8 giờ tại nhà thờ có làm lễ trọng thể. Các tỉnh cũng làm lễ như vậy.

Cướp đánh đồn tuần-cảnh

Đêm chủ nhật có một bọn cướp đến đánh đồn tuần-cảnh ở Cai-lậu-thương, cách Sadec 31 kilomètres. Người ta nổi hiệu lên thì bọn cướp phải bỏ chạy, nhưng chúng có lấy súng bắn phải hai người lính bị thương. Người ta đoán rằng chúng có ý cướp súng ở đồn ấy. Hiện đã bắt được sáu đứa trong bọn nó.

Việc ăn trộm tượng của chùa Đế-thiên Đế-thích

Hai người ấn cắp tượng ở Đế-thiên Đế-thích mà tòa án Trùng-trị trước đã kết án tù thì nay đều xin cải công án.

Tòa Thượng thẩm phạt Malraux một năm tù án treo và Chevasson 8 tháng tù án treo.

Bắt được tên cướp

Thằng cướp giết M. Clairet bữa nọ thì sáng 27 octobre đã bắt được tại trong một tiệm a-phiện gần chợ. Thằng cướp đó tên là Lê-v-Ngu mới có 17 tuổi. Nó đã thú nhận là giết M. Clairet để lấy của, nhưng không chịu xưng tên đứa giữ súng lực cho nó.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	25 độ
15 giờ	28 độ

Lịch ngày mai

Dương-lịch

Thứ sáu 7 November 1924
S. Ernest

Âm-lịch

11 tháng mười năm Giáp-tí
Ngày Canh-dần
Hành Mộc. Sao Ngưu, Trực Định.
Kị : Kiến-tạo, Tế-tự.
Chư sự bất nghi

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ.		10 $ 85
— nhì,	—	10 40
— ba,	—	9 95
Thóc hạng nhất,	—	6 50
Bắp ngô	—	6 60

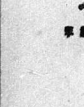
Giá bạc. Kể từ ngày 6 Novembre 1924, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 10 f. 85.

Tin tàu. — Tàu *Orénoque* mang thư sang Pháp đến ngày thứ hai 10 Novembre hồi 6 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy đi Tourane, Qui-nhơn, Ba-ngòi và Saigon.

Các thư ở Hồng-kông sẽ mang xuống Haiphong có tuyến xe-lửa 20 giờ 7 phút tối hôm 9 novembre.

Bảo dầu bội tinh của quan quyền Thông-sứ. — Quan Toàn-quyền Merlin cùng với quan phó Toàn-quyền Robin và quan chánh quản-lý văn-phòng Le Fol đã đem bức độ ngũ đẳng Bắc-đẩu bội-tinh đến nhà thương Saint-Paul cho quan quyền Thống-sứ Poulin.

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès
54, RUE PAUL-BERT, HANOI

DẦU GAN-CÁ-VIÊN
(Capsules huile de foie de morue)

Mỗi ngày uống bốn viên, rất 2 viên, nhiều 2 viên, trước khi ăn cơm
Giá mỗi lọ : 0 $ 90

Các học-đường nghỉ ngày hội 11 Novembre. Quan thủ-hiến Học-chính Bắc-kỳ có thông tư cho các ông đốc và bà đốc các trường Bắc kỳ tờ chu-tri sau này :

Ngày quốc-khánh 11 novembre tới nơi này, các học-đường sẽ nghỉ từ chiều thứ bảy đến sang thứ tư. Buổi học chiều thứ bảy sẽ riêng để giảng về cuộc đại-chiến vừa rồi và ân ái lại cho con trẻ biết rằng nước Pháp vẫn hiếu hòa mà bị xâm-phạm một cách bất-công, nên đã hiệp nhân-dân để chống cự lại quân bạo-nghịch, mà cái thủ-đoạn anh-hùng của nước Pháp đã khiến cho toàn-cầu phải ngợi khen và phần nhiều nước ở hai thế-giới cũng lên-tiếng với nước Pháp để làm cho công-lý thắng được cường quyền.

Ngày hội Đình-chiến. — Trong ngày hội Đình-chiến, đội pháo-thủ sẽ bắn ba hồi đại-bác mỗi hồi 21 phát ở đê bờ sông, cứ mỗi phút là hai phát. Ba hồi ấy, định vào chiều thứ hai 10 novembre lúc 6 giờ và 17 giờ.

Rước đèn sẽ khởi-hành từ nhà Thương-chính bờ sông và đi qua những đường phố sau này :

Đường France, Général Galliéni, Laubarède, Bobillot, Paul Bert, Henri Rivière, Dominé, Francis Garnier, Bờ hồ, hàng Đào, hàng Ngang, hàng Đường, Sông-tô-lịch, hàng Cót, Tiên-tsin, đường Général Bichot, Maréchal Joffre.

Đám rước khi qua phủ Thống-sứ, tòa Đốc-lý và dinh quan Thống-sứ đều phải dừng lại.

Đúng 20 giờ tối thứ hai tại trước nhà hát lây và trước trường Hội-chợ sẽ có cuộc chợ bóng.

Sáng thứ ba 11 Novembre hồi 8 giờ thì điểm-binh và làm lễ kỷ niệm các binh-sĩ trận-vong tại trước mộ già dụng ở đường Puginier.

Buổi mở cuộc thi ô-tô ở đường bờ sông thì quan binh sẽ cắt một toán 100 linh khố-đỏ đến giữ trật tự.

Đặt máy điện thoại tại Hội-chợ. — Sở Đại-lý Hội-đồng Hội-chợ nhắc lại rằng giây điện thoại có thể mắc vào trong các gian bày hàng trong thời kỳ Hội-chợ được, cứ mỗi cái máy là 10 đồng. Giấy xin đặt máy điện-thoại sở điện-thoại chỉ nhận cho đến ngày 10 novembre là cùng.

NHÀ CHỚP BÓNG PALACE
HANOI

CHƯƠNG-TRÌNH TUẦN LỄ SAU
Từ ngày thứ tư 5 đến ngày thứ bảy 8 Novembre 1924

Tấn L'OISEAU DE NEIGE
Hài kịch rất hay chia làm 5 phần
Có Mlle Mabel Taliaferro

Kim-Vân-Kiều. — Hà-thành ta, nay mai lại sắp được xem chiếu bóng phim ảnh Kim-Vân-Kiều, một lần nữa.

Sẽ chiếu ở tại rạp chớp bóng Pathé Hanoi. Chiếu trong một tuần lễ, từ thứ hai 10 đến chủ nhật 16 Novembre 1924. Chương-trình toàn phim ảnh Annem, lại có đàn tàn, đàn ta họa theo rất vui!!! Vậy bà con ta, si chưa được xem, xin nhớ đến ngày ấy, mau mau đến xem kẻo hoài.....

Tàu Orénoque nghỉ chạy. — Hãng tàu biển *Messageries maritimes* vừa mới thương lượng với chính-phủ rằng kể từ ngày 14 novembre 1924 trở đi thì tàu *Orénoque* thôi không chạy nữa.

Các cô nữ học-sinh Pháp. — Các cô nữ học-sinh Pháp đi du lịch tại Đông-dương đã ở Saigon đi xe hỏa vào Dalat hồi 6 giờ sáng hôm 28 Octobre.

Xiếc Đại-Nam. — Tại khu đất cũ ở chợ hàng Da nay đang thấy rào nhà chung quanh, hỏi ra thì là phường xiếc Đại-Nam là phường xiếc mới của người mình mới dựng ra được mấy tháng, hay mai sẽ bắt đầu khai diễn tại đó.

Phường xiếc mới này chủ nhân là M. Lưu-khánh-Vân là chủ một xưởng dệt vải có tiếng ở Hà-thành, cùng với mấy nhà tư-bản ở Nam-kỳ chung góp lại là MM. Trần-ngọc-Tuyên, Lưu-như-Tùng, Quách-văn-Minh. Việc luyện-tập phường xiếc thì do tay M. Lưu-khánh-Vân chủ trương và có M. Quách-v-Minh giúp sức. Quần áo của phường xiếc mới coi rất lịch sự và các lối diễn sẽ có nhiều thứ rất lạ, chắc rằng thành phố ta nay mai sẽ được hưởng một cuộc vui chưa bao giờ có.

Cuộc hát giúp dân bị lụt. Hai tối 8 và 9 novembre 1924, hồi 8 giờ, hội Ca-công ở Bạch-mai sẽ diễn các trò lạ, để lấy tiền giúp dân bị lụt Bắc-kỳ, do hội-đồng cứu tế bảo-trợ.

Nhân vì đồng-bào trong ba tỉnh Hưng-yên, Hải-dương và Bắc-ninh bị nạn lụt lội, tình cảnh rất thảm thương nên nhà ông Ng-thọ-Văn và Đào-văn-Nguyên là quản ca ở Bạch-mai có luyện tập các đào kép để diễn hai buổi thu được bao nhiêu tiền cũng cả vào các miền bị lụt.

Thực là một cuộc vui trò lạ mà xưa nay chưa ai từng được xem đủ bao giờ : *hát nhà lơ, múa bát bông và bỏ bóng; hát cuộc tam đa (lối thượng-cổ); múa tứ-linh (đội lốt hề như giống thực); hát nội thân (vong treo bim); a-đào ca vũ và à-đào đàn; à-đào bỏ-bộ; đánh đồng-thiếp; à-đào đội đèn lên mâm hát; vật bóng tựa như quỉ thuật vân vân...*

Múa diễn nhiều lối rất khéo, hát nhiều giọng rất hay, lúc nghỉ có đàn ca, vui mắt vui tai, rất hay! rất lạ! Có nhiều đào kép các nơi đến giúp. Chương-trình hai buổi khác nhau.

Mau mua vé, khách gần xa!

Trước là làm phúc sau là mua vui!

Vé bán tại :

Hữu-Thanh tạp-chí, 59, phố hàng Gai, Hanoi.

Nhà ông Phạm-v-Khoan, 20, phố hàng Trống, Hanoi.

Nhà ông Phạm-văn-Huệ, 24, phố hàng Bát sứ, Hanoi.

Thứ nhất và chủ nhật 8 và 9 novembre. Bán vé suốt ngày tại nhà hát lây.

Giá chỗ ngồi :

Lô trên gác giữa (4 ghế)	10 $ 00
Lô trên hai bên	8, 00
Ghế trên gác giữa (1 ghế)	2, 00
Ghế trên hai bên —	1, 50
Ghế dưới dất giữa —	1, 50
— — —	1, 00
Lô dưới đất giữa —	1, 50
Lô dưới hai bên	1, 00
Hạng.....	0, 50

Hội đồng cứu-tế kính-khải.

ĐÃ CÓ
CHUYỆN GIẢI TRÍ
THỨ HAI
Bán ở khắp các hàng sách
Giá 0 $ 18

Hội đánh võ. — Đến ngày thứ sáu 7 novembre hồi 19 giờ hội đánh võ *Boxing Club Tonkinoises* sẽ họp tại nhà văn lớp mọi ngày, vậy xin mời tất cả các hội-viên bữa đó lại họp cho đủ.

Hội-đồng trị-sự lai cảo

Cuộc thi ô-tô ngày 9 Novembre. — Hiện đã có những người sau này xin dự thi :

1.	MM. Groupière	Amilcar	7 HP
2.	Munié	Salmson	7 HP
3.	Ronfault	Salmson	7 HP
4.	Jacob	Salmson	7 HP
5.	Thibault	Rolland-Pilain	10 HP
6.	Tu-Duong	Amilcar	7 HP
7.	Ducamp	Salmson	7 HP
8.	Piovano	Panhard	12 HP
9.	Caffre	Amilcar	7 HP
10.	Boillot	Peugeot	18 HP
11.	Boillot	Zedel	
12.	Garage Aviat	Rolland-Pilain	12 HP
13.	Nghi	Rolland-Pilain	12 HP
14.	Chê-q.-Lang	Chenard Walker	15 HP
15.	Moussié	Mathis	6 HP
16.	Foulon	Salmson	7 HP
17.	Domart	Chenard Walker	15 HP
18.	Garage Aviat	Ballot	10 HP
19.	Garage Aviat	Salmson	7 HP

Cấm gạo xuất cảng tại Khánh-hòa. — Quan Toàn-quyền vừa ký nghị định gia thêm hạn nghị-định ngày 19 juillet 1924 cấm thóc gạo ở tỉnh Khánh-hòa đem đi các tỉnh khác hoặc ra ngoại-quốc cho đến ngày 19 janvier 1925.

Hội chợ Hanoi
Làm thử sau
Sẽ bắt đầu mở từ 30 Novembre đến 14 Decembre 1924.

PHÒNG-THÁM-BỆNH
CỦA QUAN
Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET
Thương-thư đô ngự đẳng Bắc-đẩu bội-tinh
Nguyên chuyên về ngoại khoa tại bệnh-viện Tonis, Fer, Rabat, Casablanca Fort-Said tải-cấp Huế.
Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu bệnh giang mai
Giờ khám bệnh : Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —
KHÁM BỆNH : Giá 5 đồng một lần
XIN GIẤY LÀM-CHỨNG : Giá 1 $ 50
Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 32, GIÁP HỒI số 226
5361.

Hỉ tín. Bản-quán được tin mừng rằng đến ngày 16 tháng mười tà, ông Trương-cam-Thành hiệu Trương-phúc-Thành ở hàng Ngang số 25 sẽ làm lễ thành-hôn cho lệnh trưởng-nam.

Bản-quán có lời mừng tân-lang và tân giai-nhân.

Ngạch Học-chính. — M. Phạm-văn-Trâm, giáo tập tư chức, nay theo như đơn xin, lại được bổ chức cũ.

M. Nguyễn-đăng-Khan, cô bằng Sơ-học Pháp-Việt, được bổ giáo-tập tập sự.

MM. Quản-văn-Tín, Mân-văn-Sử, Phạm-văn-Tịnh, Lý-tiến-Thông, có bằng Sơ-học Pháp-Việt, được bổ làm giáo-tập phụ tá, lương mỗi tháng 15 p.

MM. Ng-văn-Hoa, có bằng Sơ-học Pháp-Việt, cựu học sinh năm thứ ba trường Bảo hộ, Ng-Kim, có bằng Sơ-học Pháp-Việt làm phụ tá, lương mỗi tháng 15 đồng và M. Vũ-hiền-Tiến, có bằng Sơ-học Pháp-Việt, đều được bổ giáo tập tập sự.

M. Ng-k. ắc-Khiêm, giáo tập tập sự tại Biên-đồng, châu Sơn-động (Bắc-giang) được từ chức.

BASTOS Thuốc lá bao xanh và bao đỏ. Các quí-khách thử nếm, vừa ngon, mày-rà lại được giấy thưởng 10 $ 5 $ 2 $ và 1 $.
Các hiệu có bán cả.

AI MUỐN CÓ TIỀN TRĂM BẠC NGÀN ???

5 hào-chỉ mà có thể phát-tài hàng trăm hàng ngàn được.

5 hào chỉ lúc nào chẳng có, bớt tiền ra, gặp vận đỏ phát-tài.

5 hào-chỉ mà gặp dịp làm phúc, lại có hi-vọng tiền trăm, bạc ngàn.

Trước làm phúc sau tức bụng, xin chớ bỏ qua. Cái hi-vọng phát-tài này chỉ còn có hơn một tháng nữa thôi; nghĩa là đến 3 Novembre 1924 đã có cuộc mở số trẻ con tây lai và thừa nhận.

Các vé số đâu đâu cũng có bán, giá có 5 hào một vé.

Dịp tốt ta chớ bỏ qua.

Quan Doc-to Bi-co-man
Y-khoa tiến-sĩ
Chữa các chứng bệnh đàn ông, đàn bà, con gái, các chứng khí hư, các bệnh nội thương, cảm và ngã nước, các bệnh lậu, giang-mai, lở, đau mắt, các chứng sài trẻ-con.
Phòng khám bệnh chính tại phố hàng Giò, số nhà 32, Hanoi ông nói 314.
Quan Đốc-tơ có cả nhà cho người đẻ, người ốm đến nằm, ai cần lại hỏi. 2062

Vừa ở Tam đảo mới về mấy hôm nay
Y-khoa bác-sĩ Sarrailhé
56 phố ô, phố Thợ-nhuộm, Giây nói 285
Xét-nghiệm máu mủ, đờm rãi, phân, nước tiểu, vảng kính hiển-vi.
Chữa bệnh ho lao, bệnh giang-mai, bệnh sốt, bệnh đau da dầy, đau ruột, bệnh đàn bà và hộ-sinh, vân vân.
Nói được tiếng An-nam, không phải dụng thông-ngôn.
Thứ ba, thứ năm, thứ bảy khám bệnh từ 4 giờ đến 6 giờ 30 chiều.
Trừ ngày chủ-nhật, còn ngày nào cũng từ 9 giờ 30 đến 12 giờ trưa, có hẹn ngày và giờ cho bệnh-nhân đến chữa. 2080

Mở trường. — Tại các làng sau nay sẽ mở ra mỗi nơi một trường sơ-đẳng :

Làng Liên-tạo, tổng Du-la, huyện Thanh-hà, tỉnh Hải-dương.

Bãi chức. — M. Đinh-đức-Sỏi, giáo tập phụ tá tại trường Vu-lâm, huyện Gia-khánh, tỉnh Ninh-bình, vì phạm lỗi nặng nên bị bãi chức.

Ngạch khán-hộ. — M. Ng-hồng-Hải, khán hộ Thái-nguyên, được phép nghỉ dưỡng bệnh 25 ngày.

Đổi tên. — M. Đỗ-văn-Hải, quán làng Quang-bục, tổng Chu-quyến, phủ Quảng-oai (Sơn-tây) được đổi tên là Đỗ-văn-Giai.

Ngạch bình-sĩ. — M. Ng-văn-Hải, quán làng Nam-xá, tổng An-trạch, phủ Ly-nhân (Hà-nam), được hộ quyền sang suất đội lính cơ ở Tuyên-quang, thay M. Ng-v-Lan từ chức.

Cái nạn ô-tô. — Ngày hôm qua cái ô-tô của M. Guillaume ở đường hàng Cỏ đi đến kilomètre 11 đường xuống Phú-lý thì đụng phải một người nhà quê tên là Hoàng-văn-Sao quán ở Bình-kiều tỉnh Hưng-yên bị trọng thương. Hiện nay người ấy đang nằm chữa tại nhà thương Hanoi. Sở Cẩm đã cho hỏi về việc ấy.

Các tin vặt. — Tên Tô-v-Nhân, 30 tuổi, cai cu li ở ngõ Thịnh-đức, bị M. Fournière ở đường hàng Cỏ kiện là bội-tín và Ng-thị-Sen 22 tuổi ở ngõ Sinh-từ bội-tín 2e p. của Mme Ng-thị-Kỳ ở phố Sông-tô-lịc số 29 đều phải bắt giam để xét hỏi.

— Theo giấy ấy quyền của quan chánh tòa án Hà-nam thì sở Mật-thám đã cho xét về việc tên Quy tức Hanh ăn cắp của Thị-Liên.

— Theo lệnh quan Biện-lý Hanoi, sở Cẩm đã cho xét về cái đơn của Phạm-v-Gi tố cáo hai đứa can phạm vào việc tên Da giết chết cha nhẫn.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Giá thóc gạo. — Thị giá thóc gạo phiên chợ ngày 5 novembre 1924 như sau này :

Thóc

Hạng nhất	giá	6 $ 50	100 kilos
— nhì	—	6, 40	100 —
— ba	—	6, 30	100 —

Gạo

Hạng nhất	giá	10 $ 00	100 kilos
— nhì	—	9, 50	100 —
— ba	—	8, 70	100 —

Hội-đồng công-tác. — Đến thứ sáu 7 novembre 19.4 hồi 20 giờ 45 hội-đồng công-tác sẽ nộp tại buồng hội-đồng ở tòa Đốc-lý để bàn mấy vấn-đề sau này :

1· Dựng nhà lưu học-sinh trường Henri-Rivière,

2· Nước ăn của thành phố,

3 Việc mở một khu đất ở vùng Hạ-lý của sở Crédit Foncier dự tính.

Về vấn-đề thứ ba phần nhiều hội viên ngỏ ý kiến muốn sang tận nơi để quan sát những đất ở Phiên-nậu của sở Crédit Foncier định mở mang nên đến ngày hôm ấy vào hồ. 7 giờ rưỡi sáng các hội-viên sẽ đợi họp ở cần Joffre.

Thảm-trạng. — Sáng hôm qua vào hồi năm giờ rưỡi, người ta thấy trên đám đất hoang ở phố Arsenal bên Hạ-lý có một cái thai đứa con trai độ sáu tháng của gái nào vứt đấy. Ông cảm bóp Hạ-lý được tin lập tức lại biên khám rồi cho đưa sang nhà xác.

Chết đường. — Hồi 4 giờ 45 ngày thứ ba, ở phố bờ sông Maréchal Foch có tên Ng-thị-Mai là người ở tỉnh khác lại ngộ cảm chết tươi. Xác người ấy khám xét xong đã cho đưa mai táng.

Nạn ô-tô — Sở Cẩm đã làm biên-bản M. Labille Léon ở số nhà 9 đường Clémenceau về việc để ô-tô đè phải người ở đường Sadi-Carnot ngày nọ.

Cuộc thi ngựa. — Cuộc thi ngựa thứ nhất ở thành-phố ta sẽ mở vào ngày 16 novembre hồi 14 giờ 30.

Ai tín Bản quán được tin buồn rằng ông Nguyễn-ngọc-Xuân, chủ hiệu nhà in Văn-minh Haiphong-Hanoi mới tạ thế ngày 4 novembre 1924, tại phố Harmand số 4 Haiphong.

Ngày hôm nay 6 novembre 1924, tức là ngày mồng 10 tháng mười tà, hồi 11 giờ sáng đã đưa linh cữu ra tàng tại nghĩa-địa chùa Dư-hàng.

Bản quán có lời viếng ông và chia buồn với qui-quyến.

HÀ-ĐÔNG

Ai tín. — Bản quán được tin buồn rằng bà cụ thân-sinh ra ông Ng-hữu-Long tham-tá phủ Thống-sứ và ông Ng-hữu-Sung phán-sự tòa Công-chính đã tạ thế tại qui quán làng Mọc (quan nhân) Hanoi.

Đến ngày 15 tháng mười tà này, tức là 11 Novembre 1924 sẽ làm lễ an táng tại qui quán.

Vậy xin có lời kính viếng cụ, chia buồn cùng ông tham Long, ông phán Sung và qui-quyến.

TUYÊN-QUANG

Việc ăn cướp vân-tự. — Bản-quán tiếp được hai sau này :

Trong một số báo trước M. Đoàn-đình-Nguyên đã đăng một bài về việc này rồi, song tôi tưởng nên thêm mấy lời, để cho được rõ hơn.

Trước hết xin độc-giả cho tưởng là tôi thiên vị về bên nào đâu vì đôi bên cùng là tay đao đề ngang nhau mà sự đao-đề ấy thế nào thì bà con ta ai cũng rõ cả rồi.

Nguyên cái việc nợ là thuộc về việc hộ, dù không có trả nữa thì cũng chẳng tội-tình gì, bắt quá phải tịch biên tài sản hay là cầu thúc thân-thể (contrainte par corps) là cùng, thế mà văn tự ấy người sét-ty đã vàng đã đem trình tại tòa mà người nợ lại đâm cướp chạy thì cũng ngu thật, dẫn nỗi việc hộ hóa ra việc hình. Quan tòa cho tổng giam ngay, dẫn tối mới thả. Chưa hay việc này rồi xử ra làm sao. X. lai cảo.

KIẾN-XƯƠNG (Thái-bình)

Khánh-thành trường học Pháp-Việt làng Niêm-hạ. — Hồi 9 giờ sáng hôm qua, làng Niêm-hạ phủ Kiến-xương đã làm lễ khánh-thành trường Pháp-Việt mới làm xong, có quan công sứ, quan tuần-phủ, ông đốc-học, ông docteur, ông chánh đoan, ông phó đoan, quan phủ sở-tại, mấy ông nghị-viên đến dự lễ — K i các quan đã an vị, ông đốc-học đọc mấy lời cảm ơn các quan đã chiếu-cố đến dự lễ khánh-thành và cảm ơn hội-đồng hương-ớ đã trù tính được món tiền khá to xây nên cái nhà trường to tát như thế này và khuyến bảo học-trò nên chăm chỉ học-hành vân vân. Kế tới viên c ưởng giáo trường thay lời dân làng Niêm-hạ đọc bài diễn-văn cảm ơn các quan và khuyến bảo học-trò. Quá 10 giờ xong lễ khánh-thành, quan công-sứ và quan tuần-phủ về tỉn , còn các quan và các qui phu-nhân ở lại đi xem nhà hội-đồng, giếng nước mới xây, nhà làm rèn v. v., gần 12 giờ hội-đồng hương-hội rước các quan về nhà ông c ánh-tổng Lại-Ủng dự tiệc, gần 2 giờ chiều mới xong tiệc. — Ngày hôm qua quang-cảnh làng Niêm-hạ như ngày đại lễ vậy, suốt các đường trong làng đều cắm cờ, trước cổng làng làm một cổng kết hoa là rất đẹp. Ước ao các làng cải-trương khác nên trông các công việc làng Niêm-hạ mà làm thì lo gì việc cải-lương hương-chính không chóng có sự kết-quả hay.

T. lai cảo.

VIỆC KINH-ĐÔ

Số xe ô-tô cho thuê ở toàn hạt Trung-kỳ. — Cách chừng mười năm nay số xe ô-tô cho thuê ở toàn hạt Trung-kỳ chỉ có một hai nơi có, lần đến nay đã thấy càng ngày càng thêm. Hiện nay ở toàn hạt Trung-kỳ có đến 139 cái xe cho thuê, trong số ấy chia ra từ tỉnh một, tỉ số xe kể như sau này :

Tỉnh Nghệ-an (Vinh) 32 cái, Huế 4 cái, Tourane 48 cái, Faifoo 2 cái, Quảng-ngãi 3 cái Qui-nhân 17 cái Sông-cầu 5 cái, Nha-trang 9 cái, Phan-rang 10 cái, Phan-thiết 6 cái, Đa-lat 3 cái.

Xem thế thì biết sự thông thương và vận tải càng ngày phồn thịnh thêm nhiều, thì số xe ô-tô càng ngày lại càng có nhiều nữa.

Giá gạo ngày nay. — Sau khi trận bão lụt ngày 25, 26 tháng chín vừa rồi thì giá gạo tỉnh Thừa-thiên càng ngày càng thấy tăng giá, hiện nay gạo trắng mỗi quan 4 lon, gạo

(Xem trang thứ tư)

ÔNG PEYROT

Nguyên Giám-đốc Sư-đẳng học chánh sắc-kỳ
Luật-khoa cử-nhân

Có mở một sở đại lý việc quan, tại nhà ông ở số 63, Bd Doudart de Lagrée (Đốc hàng Kèn) Hà-nội. Ai cần biết luật-lệ về các việc trong quyền các tòa án Tây Nam, có thể đến hỏi được. Ai muốn nhờ các việc như mua bán, đòi chác thuê mượn, tra xét, vấn lự, văn-khế, v.v. ông cũng nhận làm. Làm nhanh mà kín đáo.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào:
TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo ai lầm

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tòa Nội-các phụng lời chiếu phê rằng:

Chiếu nay đã được phòng của MONTÈS qui ông, có chế ra một thứ rượu bổ để tặng ngự dùng quả rất hay, đáng nên gia thưởng, truyền tạo phẩm thị giới cho qui ông phòng chế-tạo để thanh-giá.

Khâm thử

Một thứ xà-bong tuyệt hảo

Thứ xà-bong nào làm bằng mỡ dầu tinh trong, khỏi có trộn pha diêm-cường thì cũ mới phải thiệt tốt, rửa ráy mình mẩy sạch sẽ, da-thịt giỏi mạnh, da mặt đang mình màng tươi tốt hoài. Bởi nhớ có bọt nhiều, giống bọt suả làm cho tro buội đống trong mấy lỗ chôn lông đều trôi sạch đi cả. Đã vậy lại còn nhớ vì xà-bong ấy khô ráo luôn luôn, nên ít hao, dùng lâu bằng hai các thứ xà-bong thường.

Savon Cadum

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ năm 6 Novembre 1924
TIỀN NGÃI VI MÔI
Ai tường bệnh quỷ thuốc tiên,
May sao gặp gỡ cái duyên tình cờ.
Làm ăn nên ơn chẳng ngờ,
Gan vàng bán ngọc đợi chờ nhau chăng.

Tối thứ sáu 7 Novembre 1924
Diễn hai tích:
Tích thứ nhất:
CHỮA BỆNH GHEN
Tích thứ hai:
NGŨ ĐẠI TÂN ĐƯỜNG
TỒN-HIẾU TẢN MỆNH

NHÀ BÁ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người có tuổi, đường khí huyết không lưu-thông được mạnh, hay sinh ra chứng nhức đầu, chóng mặt, đau lưng. Muốn khỏi những chứng ấy thì không gì bằng dùng thuốc
Gouttes de Virginie
chỉ vài giọt khỏi dứt bệnh
Giá bán: 1$20 một lọ

HỎI CÁC NHÀ MẮC BỆNH XUYỄN, BỆNH HEN!

Bệnh hay mắc bệnh mà đã nếm lắm, nhà công thuốc ABYSSINIE EXIRARD (REMÈDE D'ABYSSINIE en POUDRE) bằng bột, bằng thuốc lá hút, thì thấy ai chịu ngay, và khỏi tuyệt!
Đã bịt trong một cơn đau, hoặc trên một miếng tiêm-khí mà đốt, rồi thở cái khói thuốc, thì lập tức đỡ ngay. Có thứ đã sâu, số thấy hiệu-nghiệm là thường. Hai thuốc quốn Abyssinie Exirard (CIGARETTES D'ABYSSINIE EXIRARD) cũng hiệu-nghiệm lắm.
Trên cái hộp quốn chung quanh hộp thuốc có in đầy-đủ sau này mới là thuốc thiệt:

Có bán tại: H. FERRÉ & Cie, 28, Rue Richelieu, Paris, và các hàng Bào-chế.
Gởi bán tại: BLANC, Hanoi / MONTÈS, Hanoi

PHÒNG KHÁM BỆNH
56, đường Quan-thành, Hanoi

Sáng nào cũng khám bệnh từ 7 giờ đến 12 giờ — trừ chủ-nhật, chiều nào cũng khám bệnh từ 2 giờ đến 3 giờ rưỡi — trừ thứ năm và chủ-nhật. 2236

THUỐC MYSOL
Là thuốc chuyên-trị bệnh lậu mới mắc hay đã kinh niên

Các thứ thuốc Santal không phải thứ nào dùng cũng được giống nhau cả, vì tùy cái cách cất khéo hay vụng, mới có thể trong lắm hay trong vừa. Vậy người đau cần phải kén lấy thứ thuốc nhiều chất tốt, không có những chất vô ích và những chất hại.

Chỉ có thuốc MYSOL là có 100/100 thuốc santal nguyên chất mà thôi. Vậy trong các thứ thuốc santal chỉ có thuốc MYSOL bao giờ cũng được công-hiệu chắc chắn mà thôi.

Bệnh lậu mới mắc phải, thì thuốc Mysol trị bệnh chóng lắm.

Bệnh lậu kinh-niên, các thuốc trong khác chữa không khỏi, thì dùng thuốc Mysol cũng bởi trông thấy. Thuốc Mysol lại được một điều không làm đau thận, đau dạ dày. Chỉ có thuốc Mysol là có tính ấy.

Đau bệnh kinh-niên, thì phải dùng một thứ thuốc thật tốt, trừ bệnh đến tận gốc rễ.

Thuốc thụt PARAT

Dùng rất tốt, Bản-hiệu không có thể đăng hàng nghìn bức thư cảm ơn, và khen ngợi của bản-hiệu đã tiếp được, song trong quyển sách con gửi vào với lọ thuốc bản-hiệu có trình mấy bức thư. Xem bức thư ấy, thì rõ cái giá trị của hai thứ thuốc ấy, mà hai thứ thuốc ấy lại rẻ, vì

Thuốc MYSOL giá có 1 p. 25 và thuốc thụt PARAT giá có 1 p. 10

Nên mua ngay ở hiệu bào chế GRASSAGNE 59, rue Paul-Bert Hanoi
Sẽ chậm một ngày thì bệnh lại khó chữa thêm.

SỞ HỎA-XA ĐÔNG PHÁP

Đấu giá mua 10.000 phiến gỗ dặt ngang đường xe-lửa bằng gỗ lim xanh hay gỗ nghiến.

Yết-thị gọi đấu giá

Đến ngày 1er Décembre 1924 hồi 9 giờ tại nhà ga Hanoi sẽ đấu giá mua 10.000 phiến gỗ dặt ngang đường xe-hỏa cho sở xe hỏa Đông-Pháp.

Tiền ký quỹ tạm: . . . . 500$00
Tiền ký quỹ nhất định: 8.000$00

Ai muốn hỏi thể-lệ thì cứ ngày giờ làm việc ma lại buồng giấy quan Cảnh coi việc tổng kế toán và các vật liệu tại từng gác thứ nhất nhà ga Hanoi và ở phòng Quản-lý các xưởng ở Trường-thi tại Vinh (Trung-kỳ).

Bát quái cheo!

Thưa Ngài,

Khi Ngài chiêu-cô cho bán-hiệu, hoặc dặn người nhà đến lấy, xin nhớ cho rằng, ngoài cửa có cheo cái bát quái, thì mấy chính hiệu chè ngon.

SINH-THÁI
81, Giữa Phố hàng Ngang, 31
HANOI

GỖ LIM CÂY!

Có hơn một trăm cây gỗ lim xanh « Hạ-cương », ước 70 thước cubes, muốn bán.
» Hỏi tại bản-quán.

Người chạy nhanh hơn hổ!!

Ngài nào muốn chạy nhanh hơn hổ, thì nên dùng thứ xe đẹp hiệu VENUS và PHILOS giá có 50$00 và 55$00, mà xe vừa đẹp vừa bền hơn hết các thứ xe khác.

Hàng bán giá đặc biệt:

Enveloppe (Michelin) (Hutchinson) một chiếc	. . . . .	1$00
Chambre à air — —	. . . . .	0.80
Ragons một trăm	. . . . .	1.40

Các hàng khác đều bán giá hạ như thế cả, chớn chầy càng tính giá hạ

TIẾT-HIẾU-TRUNG dit TRÚC-THÀNH
Fournitures générales pour Cycles & Motos
35, Places Negrel, Hanoi

Rượu DUBONNET
là rượu bổ Khỏe và lập dưỡng sức lực lại

Agents généraux en Indochine: GARRIÈRE, DUFOURCQ, GARRIGUENC & Cie
PARIS — SAIGON — HAIPHONG — HANOI

HỘI BẢO TRỢ TRẺ CON LAI VÔ THỪA NHẬN

Chỉ-dụ ngày 31 Juillet 1907 đã nhận cho rằng: Hội có ích lợi chung

CUỘC ĐÁNH SỐ
GIÚP CHO HỘI
SỐ TRÚNG THÌ ĐƯỢC TIỀN
QUAN THỐNG-SỨ BẮC-KỲ ĐÃ CHO PHÉP
Theo nghị-định ngày 21 Juin 1924

Số vé bán là 60.000 số giá vé bán là 0$50 một vé

NHỮNG SỐ TRÚNG SẼ ĐƯỢC KỂ SAU ĐÂY:

1	Số được 2.000	piastres.	2.000$00
1	Số được 1.500	—	1.500.00
1	Số được 1.000	—	1.000.00
5	Số được 500	—	1.500.00
5	Số được 100	—	500.00
20	Số được 50	—	1.000.00
40	Số được 25	—	1.000.00
		Cộng cả số vé được; thành:	9.500$00

Mua vé ở cây

ĐIỀU LỆ

NƠI MỞ SỐ VÀ NGÀY MỞ. — Sẽ mở ở tòa Đốc-lý Hanoi, ngày 21 Septembre 1924 hồi 3 giờ chiều, có các hội-viên trị-sự của hội trông nom việc mở số và quan Đốc-lý Hanoi sẽ kiểm duyệt. Nếu có việc gì ngăn trở thì ngày mở số lấy sẽ theo hoãn lại được (theo khoản thứ 7 trong nghị định).

NHỮNG SỐ ĐƯỢC. — Những số được thì có yết-thị và đăng báo. Nếu những số được mà không có ai hỏi trong hơn một tháng kể từ ngày mở số thì không màn tiền lấy số đó vào công-quỹ của hội (theo khoản thứ 8 trong nghị-định).

NƠI GỞI TIỀN BẠC VÀ PHÁT TIỀN SỐ ĐƯỢC. — Những tiền bán vé hội đồng trị-sự sẽ gởi ở nhà Đông-Pháp Ngân-hàng và những số trúng được thì do nhà Ngân hàng ấy phát tiền cho mà thu lấy vé (theo khoản thứ 6 trong nghị-định). 2215

SS 96

THỦY-HỬ

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Dương-chi lạy tạ, rồi đi thay áo. *Lý-thành* bảo *Sách siêu* rằng:

— Nhà-ngươi ra đấu-võ lần này không vì như người khác được đâu. *Chu-cần* nguyên là đồ-đệ nhà-ngươi, nay đã thua rồi, nếu nhà-ngươi xấy có sự gì thì quan quân trong phủ *Đại-danh* này thất ai cũng lấy làm khinh bỉ. Ta có một chiếc chiến-mã vẫn thường ra trận và một bộ áo giáp, xin để cho nhà-ngươi mượn. Nhà-ngươi nên phải cố gắng, chớ khiến giảm mất cái nhuệ-khí của bọn chúng ta.

Sách-siêu cũng cám ơn *Lý-thành* rồi đi thay áo. *Lương-trung-thư* đứng dậy đi ra trước thềm sai người bắc một cái ghế chéo tại bên cạnh bao-lan ở trên *Nguyệt-đài* để ngồi xem hai người đấu-võ.

Lương-trung-thư ngồi xong, tả hữu sắp hàng hai bên, lại có một tên quân đứng ở sau lưng *Lương-trung-thư* để che tàn. Bấy giờ trên tướng-đài đã nổi hiệu cờ đỏ, chiêng trống khua vang, hai bên mặt trận ở trong giáo-trường đều có bắn mấy phát súng lớn.

Sách-siêu cùng *Dương-chi* hai người đều cưỡi ngựa đi ra trước trận. Trên tướng-đài lại phất lá cờ vàng, lại đánh một hồi trống. Ba quân nghe lệnh, ai nấy đều im lặng như tờ. Lại trông thấy phất lá cờ trắng thì tất cả các hàng tướng-tá cũng đều đứng yên không ai dám to tiếng.

Trên tướng-đài lại phất lá cờ xanh và nổi hồi trống thứ ba thì trước mặt trận phía tả, đã thấy *Sách-siêu* dẫn đội mũ sư-tử, mình mặc áo giáp đồng, lưng thắt đai hổ-phù, chân đi đôi giầy da, bên tả đeo cung, bên hữu đeo tên, tay cầm cái búa, đang cưỡi con ngựa bạch của *Lý-thành* là một chiếc chiến-mã xưa nay vẫn quen ra trận.

Còn mặt trận phía hữu nghe có tiếng nhạc long nhong, *Dương-chi* cũng đầu đội mũ trụ, mình mặc áo giáp, lưng đeo cung tên, tay cầm một ngọn giáo dài, đang cưỡi con ngựa Thiên-lý-tẻ-phong (1) sắc đỏ của *Lương trung thư* vẫn cưỡi.

Các hàng tướng-tá đều ngầm-nghĩ khen thầm rằng:

— Chưa biết võ-nghệ hai người thế nào, nhưng trông thấy uy-phong, cũng đã biết là những tay anh-hùng tài giỏi.

Bỗng thấy một vị quân quan tay cầm một lá cờ lệnh có thêu chữ vàng phóng ngựa chạy đến mà quát to lên rằng:

— Tướng-công truyền lệnh cho hai người ra đấu võ đều nên dụng tâm, chớ để sơ suất mà phải trách-phạt. Nếu ai dấc thắng, sẽ có trọng-thưởng.

Hai người vâng lệnh, giục ngựa ra trận. Khi ra tới giữa giáo-trường, hai ngựa giao nhau, hai bên cùng giơ đồ binh để đấu-chiến, bốn cánh tay ngang dọc, tám vó ngựa quanh co, cả thảy hơn 50 hợp mà chưa phân thắng bại.

Lương-trung thư ngồi trên *Nguyệt-đài*, những ngầm khen mà nhìn. Tướng-tá hai bên đều vỗ tay reo hò. Các hàng quân-sĩ cũng thì thào bảo nhau rằng:

— Chúng ta lòng quân trong bấy nhiêu năm, cũng đã nhiều lần ra trận, nhưng chưa từng được trông hai vị anh-hùng đấu chiến với nhau như thế bao giờ!

Lý-thành và *Văn-đạt* ở trên tướng-đài cũng reo to lên mà rằng:

— Giỏi quá!

Văn-đạt nghĩ thầm, luống sợ hai người ham đánh, tất có một người tổn thương, mới vội-vàng bảo người phất cờ lệnh để cho hai bên dừng lại. Trên tướng đài đã đánh một hồi thanh-la, nhưng *Dương-chi* và *Sách-siêu* bấy giờ đang cùng nhau xung đột tranh công, khi nào chịu dừng ngựa lại.

Viên cầm cờ lệnh cưỡi ngựa chạy đến tận nơi mà bảo rằng:

— Tướng-công truyền lệnh, xin hai vị hảo-hán hãy dừng tay.

Bấy giờ *Dương chi* và *Sách-siêu* mới dừng đồ binh, rồi kìm ngựa lại, quay về mặt trận, đứng ở dưới cờ để đợi nghe tướng-lệnh. *Lý-thành* cùng *Văn-đạt* tự trên tướng-đài bước xuống đi đến dưới *Nguyệt đài* bẩm với *Lương-trung thư* rằng:

Dám bẩm tướng-công! Cứ xem võ-nghệ của hai người này thì đều nên trọng dụng.

Lương-trung-thư mừng lắm, truyền lệnh gọi *Dương-chi* và *Sách-siêu* vào. *Dương chi* và *Sách-siêu* vâng lệnh xuống ngựa, trao đồ binh cho một tên quân, rồi cùng nhau đi vào trong nhà diễn-võ.

Lương-trung-thư ban thưởng cho hai người, rồi truyền bảo quân-chính-tư thảo tờ văn-ánức bổ cho hai người làm chức đề-hạt. Hai người lạy tạ *Lương-trung-thư*. Hình đồ ban thưởng, lui ra phía ngoài để gỡ bỏ nhung-trang (1) đi, mà đổi mặc áo cẩm bào, lại vào nhà diễn võ chào các viên tướng tá.

Lương-trung-thư truyền cho hai người cùng nhau làm lễ tương-kiến, rồi từ nay vào ban nhận chức đề-hạt, quân-sĩ rung một hồi trống đắc thắng, ai nấy đều giải-tán lui về, còn *Lương-trung-thư* thì cùng các hàng tướng-tá ăn tiệc ở trong nhà diễn-võ.

Khi mặt trời đã xế về tây, bày tiệc rượu mới tan. *Lương-trung thư* lên ngựa về phủ, các hàng tướng-tá đều lục-tục theo sau, hai chức đề-hạt mới đi 1 cưỡi ngựa đi đàn trước mặt, đều ngựa có đeo bông-hoa, tiến vào *Đông quách môn*. Hai bên vệ đường, già trẻ lớn bé đứng xem, đều lấy làm mừng rỡ.

Lương-trung thư ngồi trên mình ngựa hỏi rằng:

Các ngươi vì cớ chi mà lấy làm mừng rỡ?

Các người già lão đều qui xuống bẩm rằng:

Dám bẩm tướng-công! Chúng tôi sinh trưởng ở đất *Bắc-kinh* này, chưa từng trông thấy cuộc đấu-võ như thế bao giờ! Ngày nay được xem hai vị tướng quân cùng nhau địch-thủ thì sự mừng rỡ kể sao cho siết.

(1) *Nhung-trang* nghĩa là đồ mặc các các quan võ trong khi ra trận.

1. Nghĩa là con ngựa chạy nhanh như gió, một ngày đi được nghìn dặm đường.

Lương-trung-thư nghe nói, cũng được vui lòng. Khi về tới trong phủ, các tướng đều giải-tán. Bạn hữu *Sách-siêu* mời *Sách-siêu* đi uống rượu mừng. *Dương-chi* mới đến, chưa có ai quen biết, lại ngồi ở trong phủ.

Từ khi có cuộc đấu-võ ấy, *Lương-trung-thư* lại càng yêu mến *Dương-chi* bội phần, lúc nào cũng cho theo hầu luôn ở bên cạnh. Dân dân có nhiều người tìm đến cầu thân với *Dương-chi*. *Sách-siêu* thấy *Dương-chi* võ-nghệ cao-cường, trong lòng cũng phải kính phục.

Tới giờ thắm-thoắt, bấy giờ xuân qua hạ tới, vừa gặp tiết đoan ngọ, *Lương-trung-thư* cùng *Sài* phu-nhân ngồi uống rượu ở nhà trong. Khi uống được mấy chén rượu, bỗng thấy *Sài* phu-nhân nói:

— Tướng-công ngày nay làm đến chức thống-soái, coi giữ binh-quyền, nhưng cái công danh phú-quí ấy tự đâu mà đến, tướng-công có biết không?

Lương-trung-thư nói:

— *Thế-kiệt* này từ thuở nhỏ đi học, cũng có biết đôi chút nghĩa-lý, có phải là loài thảo-mộc đâu, mà bảo rằng nghĩ đến cái công nhọc-nhằn đã cất nhắc cho, lại không biết có lòng cảm-kích. (*Còn nữa*)

ở mỗi quan 4 lon rưỡi. Ấy là gạo ở Kinh-thành là nơi thường có nhiều nơi người ta tụ tập gạo thóc đến mà bán, còn như các miền nhà quê thì giá gạo lại cao hơn nữa, vì có bao nhiêu thì đem đến Huế cả hóa ra ở mỗi quan chỉ có 4 lon, gạo trắng có 3 lon rưỡi.

Con nhà nghèo lắm nơi đã phải dùng đến củ khoai, củ sắn cả nwa mà thế gạo lại cũng đã có nơi có hàn thiết thân quá rồi, nếu mùa tháng mười này lại mất nữa thì có lẽ dân phải chết đói, tuật là một điều nên quan tâm.

VIỆC TRUNG-KỲ

THANH-HÓA

Cuộc đá bóng thi. — Đến ngày chủ nhật 9 novembre này hội Grand air Ninh-bình sẽ vào đá thi với hội Kiên-hương Thanh-hóa. Đá tại miếng đất của hội Kiên-hương tại Thanh. X.

Thuốc phiện lậu. — Phóng sự riêng của bản báo vừa mới thông tin bằng điện thoại rằng sáng hôm nay sở Thương-chính có bắt được tên Lý-Linh chứa rất nhiều thuốc phiện lậu tại chợ Tầm thuộc phủ Thọ-xuân.

QUẢNG-NGÃI

Một trận lụt to. — Suốt dầu tháng 9 đến hơn nửa tháng cũng không thấy mưa gió chi cả, mãi đến 20 đây mới bắt đầu mưa to, mưa luôn 4, 5 ngày không ngớt, mưa như đổ như trút, mưa càng to gió lại càng lớn, nhà tột mái tốc, cây ngã đện xiêu, trông ghê sợ, mấy hôm ấy tưởng các cơ bão to; cứ mưa gió thế mãi, luôn đến 24, 25 nước lụt rất to, tràn-trề khắp cả, nào phố phường, nào vườn ruộng nước khỏa tứ bề, trông ra chỉ thấy một làn nước mênh-mông sóng dồi gió đập, nhà cửa cây cối, còn lồi trên mặt nước chỉ mấy nóc nhà cao cùng mấy cây đại-thọ, còn bao nhiêu đều chìm sâu đáy nước; nhân-dân, người cõng vợ dắt con, kẻ dọn đồ dọn đạc tìm đường trốn nước leo nhao, tiếng la cứu, tiếng kêu đỗ tình trạng rất thê thảm, nguy nhất là tối 24, giữa khuya nước lớn, các nhà ở chỗ thấp lo sợ chạy nước, trông thấy mà thương, tiếng kêu chết, khóc la vang dường khắp phố, mà sở phòng thành đứng đứng tuồng như không hay không biết cả, không hề thấy cho một chiếc đò nào mà cứu với người, lợi bởi kêu khóc mặc ai, nhẫn tâm chi lắm vậy?

Ở Quảng-ngãi và ở Tam-xà nước vào cả phố phường ngập ngang nửa vách nứa nhà cả. Lụt này to lắm, ở dọc bờ bể về làng Kỳ-tân, An chuẩn Mỹ thê, lở tới hơn mười thước tây, trôi mất một cái miếu làng và mồ mả của nhân-dân nữa. Nhà cửa trôi mất lượng nương lúa má hư hỏng rất nhiều e rằng rồi đây lại phải cái nạn đói kém to hơn nữa! May thay sinh linh ít chế, vì thấy mưa to họ đã lo để phòng trước được, chỉ có một bọn 4, 5 người tham với cái lụt kia mà cơ phải bị chết đuối mà thôi! Đường sá hư hại nhiều c ở bay đà trốc cống nhiều nơi, ở trước cửa tây nước xoi giữa đường một cái hố, rất trở ngại cho sự giao-thông.

Thế là năm nay đã bị vừa đại-hạn vừa thấy thì hai phen, khiến người người lo sợ lắm vậy, giá lúa gạo lại cao lại như cũ, đáng lo lắm thay! Trời làm như thế thêm khốn khổ cho con dân nghèo cực lắm! Có phải là đã ứng theo cái điềm sa tơ trắng bữa 13 đó không?

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU Bào-chế MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất Santalol chất I. Salol và chất I. Uroformine

Giá 1$40 một hộp

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay thuốc cứu...

Trị bệnh mất, máu khí huyết suy yếu, thần-thể mỏi mệt, gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rão phiền, mình cho hay bổ dưỡng thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ!

Bài thuốc này có nói-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là:

Thuốc nước bổ huyết

MÁU BỔ 1$40

Agents d'Annonces en Europe

L. MAYENCE & Cie

9, Rue Trouchet PARIS

19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

Thuốc Le MUSCOL

Làm cho có sức khỏe

Trị được bệnh huyết suy

làm cho trong máu

thêm chất đỏ

Gởi bán tại:

Hiệu bào-chế CHASSAGNE

59, Phố Paul-Bert, Hanoi

Nhà Bán-đồ « TẤM-TẮM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

PHẢI DÙNG THUỐC BỔ VÀ TRỊ BỆNH

THUỐC HIỆU LÀ:

ELIXIR TONIQUE ANTIGLAIREUX

Của ông Lormay ở DUILLE

Tại có MỘT THỨ THUỐC HOÀN XỔ

VỊ THUỐC KIỂU HIỆU

1) **Hoa-liễu-giải-độc-hoàn**, thuốc này, ai các vị thiếu-niên đã nhiễm Ngoại độc dang, thì chẳng những là trị bệnh lậu, còn có thể giải độc mọi chứng khác, mỗi chai 1 p 00.

2) **Thuốc-ho, ho hàn, ho nhiệt đều hợp dụng**, ho nặng đến đâu, uống vài mươi chai khỏi ngay tập tức, mỗi lọ 0p 30.

3) **Thuốc-lị, bệnh-lị thì hàm thử, có đỏ, có trắng, hoặc vàng hoặc hai-lị**, để không có hiệu phải giá trị, thực để hại người, thứ thuốc này có thể trị các chứng lị, mỗi chai 0 p 30.

4) **Bạch-đới-hoàn, chuyên-trị bệnh bạch-tiện hà huyết, bạch đới thường lưu**, mỗi chai 1 p. 00.

Trong hiệu tác nào cũng có thấy thuốc ai hỏi điều gì xin trả lời ngay.

Quí-khách ở xa chiếu-cố cho, xin gửi tiền trước, đã tính cước mỗi đồng thêm 0 p. 20, từ 1 p. 00 trở lên miễn gửi hầu.

SIOU-HANG-LAM

108, Rue de la Soie, Hanoi

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU Bào-chế MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Có bán thứ thuốc:

ELIXIR ANTICHOLÉRIQUE

Thuốc này có trị cả những bệnh: đau dạ dầy, đi tả, đau ruột, đi tháo dạ.

CÁCH DÙNG: Cứ trong 24 giờ uống một lần; mỗi lần uống ba hoặc bốn thìa lớn pha với một ít nước lã; trẻ con thì uống ba hoặc bốn thìa cà-phê.

Giá bán: 0$60 một lọ

Thuốc thut PARAT

Chữa các bệnh sinh-dục rất nhanh, và hợp phép.

RẤT CÔNG HIỆU

Giá bán 1$10

Chỗ tại phòng thuốc PARAT, Paris

Có gởi bán tại Hà-nội

HIỆU BÀO-CHẾ

CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.

Mắc bệnh ghip, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khắp xương.

Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

ĐỔI CHỖ Ở

Kính trình quý khách gần xa được biết rằng, hiệu LỢI THÁI làn đổi vào bạc trước ở số nhà 110 Rue des Changeurs, nay vì làm lại hiệu, nên tạm giọn về số nhà 80 cùng phố ấy.

LỢI-THÁI cẩn-bạch

Ai muốn chữa bệnh lậu cùng các bệnh tiểu-tiện

Nên dùng thuốc:

MYSOL

Làm bằng essence de Santal

Thuốc rất mạnh, mà lại rẻ hơn các thứ

Chế tại phòng thuốc PARAT Paris

Gởi bán tại Hà-nội

hiệu bào-chế CHASSAGNE

59, phố Paul Bert.

Hỡi các ông mắc phải bệnh tình (dù ra giang mai) khuyên các ông chớ dùng thuốc nhảm, nên tiên mà bệnh càng thêm nặng. Các ông nên mua thuốc ở Hiệu TỪ-NGỌC-LIÊN, số nhà 46, phố Principale, tỉnh Bắp-cầu, là một nhà chuyên-trị, bán thuốc bệnh tình đã có tiếng, không ngày nào là không tiếp được giấy ngợi khen ở các nơi gởi lại.

Cả cước độ hơn mọi đồng một lọ.

2025

祥和裕

YU-WO-TSEONG

VENTE EN GROS

48, Rue des Cantonnais, 48

Hanoi (Tonkin)

TÉLÉPHONE N° 266

Bản-hiệu có bán buôn các thứ nọc nhiều, hàng tàu nhiều lắm, hàng thật tốt, giá thật rẻ

Có bán cả hàng ta (Bắc-kỳ) như the, xuyến, lĩnh, lạo, hàng, quế, sản vàn vàn có hàng Saigon như lĩnh, the, vàn vàn

Nay mới có đủ các mùi, làng thêm, mapa đen và sải màn rộng khổ. Những hàng này bán buôn tăng tấm, chớ không bán lẻ vì không có mẫu gửi đi của tỉnh, vì hàng còn nguyên không thể cắt được.

Quí-khách ở gần nên đến bản hiệu mà mua, còn ở xa thì gửi thư về, bản-hiệu xin gửi contre remboursement.

Cẩn-bạch

2010 YU-WO-TSEONG

PILULES

APHRODISIAQUES

du Docteur SIMTHS

Rất nhanh rất công-hiệu

Chữa các bệnh sinh dục khỏi hẳn mà không có chi lo nguy hiểm cả.

Chỗ tại phòng thuốc PARAT Paris

Có GỞI BÁN TẠI:

Hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert, Hanoi

ENO KOLA COCA

RƯỢU BỔ

酸補

J. BLANC (đệ nhất hạng bào-chế)

Ông L. BLANC (người nối-nghiệp)

HANOI (Bắc-kỳ)

chế ra

Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con

每晚午飯前各吃一小杯最軟養神

Bán tại: Hiệu Bào-chế J. BLANC

31, phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi

Một cuộc đua khéo của xứ Đông-Pháp

Đến 30 Novembre này là ngày khai Hội-chợ Hanoi. Năm nay hiệu tôi cũng đi dự cuộc đề thi khéo tranh lài với bạn đồng nghiệp. Bao nhiêu những kiểu vòng lối Thượng-hải, kiểu nhẫn tối tân, các hàng dùng bằng bạc chạm rất linh-xảo đều đem phô-chương trong gian hàng số 41, giãy F, tại Hội-chợ. Vậy có mấy lời kính mời các ngài khi đến quan xát Hội-chợ, nhất là các bà định sắm đồ nữ trang thì nên lại số nhà 42, phố hàng Bồ, mà xem trước.

LY SENG-BAO cẩn bạch

2052 42, Phố hàng Bồ, Hanoi

DÙNG "CRESYL" THIẾT

và sự kiểu-nghiệm chắc chắn đã thử theo cách bác học, thì có một mình tiệu hiệu

CRESYL-JEYES

ĐỂ TẨY TRỪ BỈNH DỊCH — LÀM HẾT HƠI ĐỘC ĐỊA — HẾT MÙI HÔI HÁM

PHÒNG NGỪA BỈNH DỊCH — Muốn cho khỏi bệnh-nghiệm thật, những là bịnh giác-trời, thiên-thời, thiên-hành, sinh-sản thì nên dùng thuốc tẩy-uế

THIẾT HỤU ÍCH — thuốc tẩy-uế thuốc dịch, để dùng qua rửa hay mửa cửa khỏi độc-địa, để tẩy trong đồng bàn, rất bùn lầy cho khỏi độ que.

KHÔNG CÓ CHI LINH NGHIỆM BẰNG — mà trừ các vật thu độc, trùng và muỗi đứng, bỏ chết, giảm mùi và khen-khen.

Có một mình thứ sáu "CRESYL-JEYES" đứng trọn trừ hết hôi hám ma thôi.

HÃY CỨNG CẨN ĐỀ PHÒNG GIẢ — hãy hỏi mua đúng cái nhãn hiệu "CRESYL-JEYES"

CRESYL-JEYES, 36, Rue des Francs Bourgeois, PARIS

LỤC-TỈNH TÂN-VĂN NHUT-BÁO

(Xuất-bản mỗi ngày 8.500 tờ)

6 trương

GIÁ BÁN BÁO:

Một năm	12$00
Sáu tháng	6.50
Ba tháng	3.50

Báo-quán ở tại đường Catinat, số 157, Saigon (Cochinchine).

Tôn-chỉ của tờ báo là để truyền-bá tư-tưởng văn-minh của Pháp-quốc, luận về kinh-tế lý-tài, báo tin lạ xảy ra trong Đông-Pháp, mỗi kỳ đều có tiểu-thuyết. Mua báo xin gởi mandat cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA, chủ nhơn thâu nhận.

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC

MỘT TRIỆU

HOẶC 500.000, HOẶC 200.000, HOẶC 100.000 QUAN

Muốn được một số tiền ấy, nên mua một cái vé

CRÉDIT NATIONAL 1920

Lúc mua vé thì giữ 20 quan còn thì đóng làm 25 tháng mỗi tháng là mười quan. Nếu trúng lần đầu, tiền được ngay rồi vé, cũng mình có quyền ấy nếu bỏ vé trúng số thì được cả tiền. Mình chỉ chịu khó đành đến một tí, thật đầu như không nghĩ đến, mà đã được dự các cuộc rút số, lại được có quyền sở hữu một cái vé rất quý có sinh lợi tức.

Về Crédit National mỗi năm làm kỳ lấy cuộc rút số: 1e Janvier, 1er Février, 1er Avril, 1er Mai, 1er Juillet, 1er Août, 1er Octob e, 1er Novembre

Mỗi lần rút số có:

1 lô	MỘT TRIỆU
1 lô	500 000 quan
2 lô	200 000 quan
3 lô	100 000 quan
6 lô	50.000 quan

Tiền rút số tám kỳ trong một năm cộng là 20 triệu quan

Như vậy rút số cũng để trúng lắm

Muốn đợi cuộc rút số lấy, nên gởi 20 quan cho đưa chỉ nhiệm nhà

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE (France) R. C. 6576

Việc bán vé này theo như bản luật ngày 21 Mars 1905, các nhà nước về được đã điều chấn chỉnh.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)